

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Ghid referitor la setul național de indicatori de dezvoltare durabilă pentru autoritățile publice implicate în procesul de monitorizare și raportare a Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

La elaborarea materialului și-au adus contribuția:

Daniela ANASTASIU, expert statistica apei,

Nela NĂDRAG, expert schimbări climatice,

Olvian NUȚESCU, expert silvicultură,

Corina DUMITRAȘCU, expert bunuri și servicii de mediu,

Simona CELEAPCĂ, expert dezvoltare durabilă,

Florina SAVU, expert producție și consum durabil,

Alexandra IORDACHI, expert relații interinstituționale,

Din partea Institutului Național de Statistică

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Ghid referitor la setul
național de indicatori de
dezvoltare durabilă pentru
autoritățile publice implicate
în procesul de monitorizare
și raportare a SNDDR 2030

Institutul Național de Statistică
2022

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Cuprins

Abrevieri	5
Introducere	6
I. Cadrul legal	7
II. Rolul ghidului	10
Scopul ghidului	10
Scopul setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă	11
Rolul INS	15
Rolul DDD	18
Rolul instituțiilor/autorităților publice implicate	21
III. Stabilirea mecanismului național de raportare și colaborare	24
Selecția indicatorilor	25
Asigurarea calității datelor	31
IV. Procesul de monitorizare și raportare/diseminare a indicatorilor propuși pentru implementarea Țintelor SNDDR 2030	40
Principiile procesului de monitorizare	41
Principiile procesului de monitorizare:	43
Recomandări autorității publice	45
Diseminarea datelor și a metadatelor	46
Anexa 1 - FIȘĂ metadata TEMPO	54
Anexa 2 - Template PROFIL DE CALITATE	55
Anexa 3- MECANISMUL DE RAPORTARE A INDICATORILOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ	60
Anexa 4 - Lista strategiilor sectoriale urmărite în propunerea indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă	61
Bibliografie	63

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Abrevieri

Acronim	Descriere
ARDA Oltenia	Asociația Regională pentru Dezvoltare Antreprenorială Oltenia
CCDD	Consiliul Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă
DD	Dezvoltare Durabilă
DDD	Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă
INDD	Indicatori Naționali de Dezvoltare Durabilă
INS	Institutul Național de Statistică
SNDDR 2030	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
ODD	Obiectiv de Dezvoltare Durabilă
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONU	Organizația Națiunilor Unite
ONS	Oficiile Naționale de Statistică
UE	Uniunea Europeană
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SSN	Sistemului Statistic Național

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Introducere

Ghidul este elaborat în conformitate cu liniile directoare ale Programului Operațional Capacitate Administrativă, cerințele prevăzute în cererea de finanțare și acordul de parteneriat între SGG și INS pentru realizarea proiectului "România durabilă" - *Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030* și importanța indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă pentru asigurarea unei monitorizări, evaluări și a unui management eficace privind implementarea ODD.

Acest ghid referitor la setul național de indicatori de dezvoltare durabilă pentru autoritățile publice implicate în procesul de monitorizare și raportare a SNDDR 2030 propune câteva principii și practici cheie pentru a îmbunătăți fluxurile de date între INS și autoritățile publice, precum și diseminarea datelor și a informațiilor către utilizatorii interesați de acest domeniu.

Ghidul își propune:

- Să ofere informații cu privire la setul național de indicatori de dezvoltare durabilă;
- Să faciliteze o înțelegere a rolurilor autorităților publice implicate în procesul de monitorizare și raportare a SNDDR 2030;
- Să sprijine autoritățile naționale implicate în procesul de monitorizare și raportare a SNDDR 2030;
- Să ofere informații cu privire la procesul de monitorizare și raportare a indicatorilor de dezvoltare durabilă.

Prezentul ghid stabilește activitățile asociate cu statisticile pentru ODD prin descrierea a ceea ce trebuie făcut, cine sunt actorii principali, rolurile lor în monitorizarea ODD și oportunitățile de cooperare. Acest ghid include acțiuni concrete, priorități și recomandări. De asemenea, ajută părțile interesate să înțeleagă rolul lor în atingerea ODD.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

I. Cadrul legal

Acest ghid a fost elaborat ca parte a proiectului cu titlul "România durabilă - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030", cod SIPOCA/MySMIS nr. 613/127545.

Ghidul este prevăzut pentru a fi utilizat ca mecanism de implementare, monitorizare și raportare a progresului în implementarea SNDDR 2030 și a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, din punct de vedere tehnic și metodologic, pentru asigurarea coerenței în actul guvernamental și profesionalizarea competențelor centrate pe planificare strategică și dezvoltare durabilă la nivelul administrației publice centrale din România.

INS este organ de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului prin SGG, având rol de organizare și coordonare a statisticii oficiale din România.

Misiunea INS este de a produce și de a pune la dispoziția societății informații și date statistice relevante și fiabile, realizate cu o sporită rigoare științifică, privind realitățile și tendințele economico-sociale, condiție esențială pentru fundamentarea programelor de dezvoltare a țării și de integrare a României în structurile europene.

În conformitate cu art. 3, alin (1) din H.G. nr. 957/2005, INS:

- colaborează cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu serviciile publice pentru compatibilizarea sistemului statisticii oficiale cu celelalte sisteme informaționale; sprijină aceste organisme pentru asigurarea pregătirii personalului cu atribuții în activitatea de statistică;
- avizează metodologiile cercetărilor statistice organizate de ministere, instituții centrale și de alte servicii publice;
- reprezintă România în relații internaționale în domeniul statistic și cooperează cu alte organisme internaționale;
- asigură compatibilitatea sistemului statistic național cu sistemele statistice utilizate de organismele ONU, ale UE și de alte organisme internaționale;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- asigură absorbția acquis-ului comunitar în toate domeniile statistice și transpunerea lui în practica și în legislația națională de specialitate;
- asigură transpunerea directivelor comunitare în domeniul statisticii și notificarea acestora CE.

Colaborarea interinstituțională, pentru asigurarea cadrului legal de monitorizare a progresului în atingerea țintelor 2030 ale SNDDR 2030 până la finalizarea activităților specifice și a activităților conexe care fac obiectul acestui proiect, se derulează și în temeiul prevederilor:

- Hotărâri nr. 877 din 9 noiembrie 2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene, cu modificările ulterioare;
- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor - RGPD);
- Legii organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 313/2017 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru dezvoltare durabilă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 272/2019, privind constituirea Comitetului Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă;
- Hotărârii Guvernului nr. 114/2020 privind constituirea Consiliului consultativ pentru dezvoltare durabilă;
- Cererii de finanțare a proiectului „România durabilă - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030” - cod SIPOCA 613/cod MySMIS 127545;
- Contract de finanțare nr. 397/2019 încheiat între Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

II. Rolul ghidului

Ghidul se adresează autorităților publice implicate în monitorizarea și raportarea SNDDR 2030, având rolul de a asigura înțelegerea atribuțiilor fiecărei autorități naționale în procesul de colectare, procesare, validare, diseminare și monitorizare a INDD.

Prezentul ghid își propune să ofere îndrumări SSN, autorităților naționale și altor părți interesate cu privire la modul de acțiune atunci când se măsoară atingerea țintelor ODD, contribuind astfel la consolidarea relațiilor dintre autoritățile naționale în furnizarea de informații fiabile, bazate pe date și, astfel, să sprijine eforturile de realizare a ODD.

Scopul ghidului

Ghidul își propune să sprijine autoritățile publice în monitorizarea și raportarea progreselor realizate în atingerea țintelor [SNDDR 2030](#).

Tema de bază a dezvoltării durabile este integrarea problemelor economice, sociale și de mediu în luarea deciziilor și elaborearea politicilor la toate nivelurile, astfel încât să se obțină o îmbunătățire continuă a calității vieții și a bunăstării cetățenilor.

Implementarea și monitorizarea SNDDR 2030 necesită o abordare coerentă și integrată la nivel regional și național, care presupune implicarea practic a tuturor sectoarelor activităților economice, sociale, guvernamentale, cum ar fi planificarea economică, agricultura, sănătatea, energia, apa, resursele naturale, industria, educația și mediul și se reflectă în indicatorii dezvoltării durabile, care conțin indicatori sociali, economici și de mediu.

Politicile de implementare trebuie să abordeze interconexiunile dintre dimensiunile sociale, economice și de mediu ale dezvoltării durabile. În mod similar, instituțiile sau mecanismele instituționale existente trebuie să își ajusteze sau să își extindă sfera de activitate pentru a se adapta noilor direcții care decurg din ODD.

Dezvoltarea durabilă necesită integrarea echilibrată a celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile, economică, socială și de mediu, ceea ce implică o schimbare rapidă a abordării politicilor. Este important ca politicile adoptate să treacă de la un orizont predominant pe

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

termen scurt la unul care urmărește pe termen lung beneficii pentru toți. Din aceste considerente, politicile adoptate trebuie să fie coerente, tridimensionale, să abordeze cu mare atenție interconexiunile dintre dimensiunile socială, economică și de mediu, astfel încât societatea să se dezvolte durabil și armonios.

Indicatorii naționali de dezvoltare durabilă încearcă să măsoare dezvoltarea durabilă în întregime, ținând cont de natura multidimensională și integrată a dezvoltării durabile, oferă informații esențiale pentru luarea deciziilor, ajută la măsurarea și calibrarea progresului către atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Indicatorii joacă un rol major în evaluarea, monitorizarea, raportarea progreselor SNDDR 2030.

Monitorizarea este necesară pentru implementarea eficientă a strategiei, facilitează adaptarea politicilor la condițiile în schimbare în timpul implementării, oferă o bază pentru îmbunătățirea ulterioară și crește performanța instituțiilor în aplicarea acestora. Analiza permanentă a indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă poate preveni daune economice, sociale sau de mediu. De asemenea, monitorizarea promovează interesul public și facilitează informarea privind dezvoltarea durabilă.

Ghidul este destinat autorităților publice implicate și altor părți interesate în procesul de monitorizare și raportare a SNDDR 2030 și prezintă detaliat:

- mecanismul național de cooperare și colaborare;
- modalitatea de selecție a indicatorilor de dezvoltare durabilă;
- colectarea și furnizarea datelor de către autoritățile publice;
- evaluarea calității datelor;
- procesul de monitorizare și raportare a datelor.

Scopul setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă

Pentru a cuantifica și a avea o imagine corectă a dezvoltării durabile, se impune dezvoltarea unui sistem informațional statistic în acest domeniu. Indicatorii sunt utilizați pentru a înțelege mai bine fenomenele complexe ale societății, performanța economiei, calitatea

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

mediului, dezvoltarea durabilă a societății, calitatea vieții, sărăcia, utilizarea eficientă a resurselor etc.

Abordarea unui set de indicatori care să ajute la monitorizarea dezvoltării durabile în țara noastră, trebuie să pornească de la obiectivele și țintele prevăzute în SNDDR 2030. Acești indicatori trebuie să fie consensuali și să ofere o imagine reprezentativă celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economică, socială și de mediu.

În aceeași măsură, este necesar ca indicatorii să fie foarte clari, robuști și viabili din punct de vedere statistic, să fie obținuți din cele mai bune surse de date, surse care să fie armonizate din punctul de vedere al metodologiei cu standardele europene/internaționale, să fie pe cât posibil comparabili cu cei din statele membre ale UE și să ofere comparabilitate și cu standardele internaționale utilizate de ONU. În același timp, acești indicatori trebuie să se poată obține în timp util și să fie ușor de revizuit, în vederea actualizării lor.

Criteriile de selecție reprezintă alegerea unor indicatori potrivit unor anumite caracteristici și unui anumit scop, ținând cont de ceea ce este important pentru evaluare. Acestea sunt alese astfel încât să indice impactul major, importanța cea mai mare, cea mai mică dificultate în obținerea indicatorului și cea mai mare probabilitate de succes. De asemenea, criteriile de selecție trebuie să înglobeze și aspectele de calitate.

Scurt istoric al setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă

Pentru prima strategie de dezvoltare durabilă adoptată de Guvernul României în anul 2008 - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, INS a dezvoltat un set de indicatori de dezvoltare durabilă, set care urmărește țintele și modalitățile de acțiune stabilite la orizontul anilor 2013, 2020, 2030. Indicatorii au fost construiți pe baza informațiilor disponibile în INS, MMAP și instituțiile în subordinea sau coordonarea acestuia și a metodologiilor care sunt armonizate cu cele ale UE.

Principalul scop al indicatorilor a fost de a răspunde cerințelor de monitorizare, pe care Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă - Orizonturi 2013 - 2020 - 2030 le exprima, asociate cu termenele țintelor propuse, care la rândul lor reprezentau angajamente politice legate de obiectivele strategice ale dezvoltării durabile.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Setul de indicatori de dezvoltare durabilă a fost structurat pe obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă - Orizonturi 2013 - 2020 - 2030, cu ierarhizare pe trei niveluri: nivelul 1 - indicatori principali (de bază), nivelul 2 - indicatori complementari, utilizabili pentru monitorizarea și revizuirea programelor de dezvoltare durabilă, nivelul 3 - indicatorii de progres ai Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, acoperind pachetul de politici pe care aceasta le generează, inclusiv a celor ce nu sunt cuprinse în Strategia UE.

Sistemul integra, într-o structură piramidală, indicatori economici, sociali și de mediu, utilizabili pentru evaluarea tridimensională a dezvoltării durabile în România.

Baza de date cu indicatorii de dezvoltare durabilă pentru România (IDDR) includea 103 indicatori, cu seriile de date disponibile în sistemul statistic național începând din anul 2000, cu actualizare anuală, ierarhizați astfel: 19 indicatori de nivel 1, 37 indicatori de nivel 2 și 47 indicatori la nivelul 3.

De asemenea, INS a dezvoltat și un set de indicatori de dezvoltare durabilă teritoriali cu scopul de a sprijini elaborarea politicilor cu privire la dezvoltarea durabilă la nivel teritorial.

Baza de date cu indicatorii de dezvoltare durabilă la nivel teritorial (IDDT) pentru România includea 46 de indicatori, cu seriile de date disponibile începând din anul 2005 și actualizați anual, structurați pe zece teme.

Proiectul cu aplicare națională „România Durabilă - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, derulat de Secretariatul General al Guvernului prin Departamentul pentru dezvoltare durabilă, urmărește implementarea SNDDR prin asigurarea cadrului adecvat de implementare, creșterea capacității instituționale a autorităților centrale, eficientizarea comunicării și colaborării interinstituționale, asigurarea consistenței implementării prin monitorizarea progresului și prezentarea tendințelor de dezvoltare ale României, permițând decizii publice bazate pe dovezi în manieră proiectivă, anticipând evoluții și riscuri sistematice.

În cadrul acestui proiect, INS este partener, în calitate de principal producător de date statistice oficiale, responsabil de coordonarea tuturor activităților la nivel național privind dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, este orientat către atingerea, într-o perspectivă apropiată, a unor performanțe metodologice și tehnice funcționale, recunoscute pe

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

plan intern și internațional, situate la un nivel comparabil cu performanțele celor mai avansate institute naționale de statistică din statele membre ale UE.

INS a dezvoltat un nou set de indicatori naționali de dezvoltare durabilă coerent, care răspunde cerințelor SNDDR 2030 și ține cont de indicatorii stabiliți la nivel european și global, care conține:

- **291 indicatori, din care:**
 - **99 indicatori principali**
 - **192 indicatori adiționali**

Criteriile generale de selecție aplicate pentru stabilirea setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă sunt:

- Să existe un echilibru între dimensiunile dezvoltării durabile: dimensiunea socială, economică și de mediu, pentru a rămâne fideli intenției și ambiției Agendei 2030 și SNDDR 2030;
- Să acorde prioritate indicatorilor produși de sistemul statistic național după standardele stabilite și metodologiile convenite;
- Să evalueze pe cât posibil ținte/măsurii, etc. din strategiile sectoriale și Agenda 2030;
- Să fie relevant pentru evaluarea progresului dezvoltării durabile;
- Să ofere o imagine reprezentativă a fenomenului descris;
- Să fie consistenți și coerenți;
- Să se bazeze, pe cât posibil, pe definițiile agreate existente, pe clasificări, pe recomandările standard și pe bunele practici;
- Să ofere posibilitatea analizării tendinței;
- Să ofere posibilitatea de selectare a indicatorilor multipli (măsoară una sau mai multe ținte), ori de câte ori este posibil, pentru a reduce numărul indicatorilor;
- Datele să fie actualizate la intervale regulate de timp;
- Indicatorii să fie comparabili la nivel european și global;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Să ofere posibilitatea unei interpretări mai bune a fenomenului împreună cu alți indicatori similari.

Pentru o înțelegere mai ușoară a indicatorilor este foarte important să înțelegem cum sunt colectate și compilate datele, astfel că fiecare INDD este însoțit de o fișă de metadate (Anexa 1) și un profil de calitate (Anexa 2), care descriu sursa de date, metodologia de calcul, instituția furnizoare, criteriile de calitate a datelor, etc.

De reținut că aceste două anexe care vor însoți indicatorii sunt realizate în colaborare cu autoritățile naționale furnizoare de informații pentru INDD și au rolul de a îndruma utilizatorii de statistici în domeniul dezvoltării durabile în vederea interpretării corecte a acestora.

Important! Fișa de metadate și profilul de calitate a fiecărui INDD vor fi actualizate ori de câte ori apar modificări.

Rolul INS

INS este principalul producător de date statistice oficiale din România, având, în această calitate, rolul de coordonator al SSN, în conformitate cu prevederile Legii nr. 226/2009 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România, cu modificările și completările ulterioare.

Statistica oficială reprezintă una din componentele esențiale în procesul cunoașterii, relevându-se totodată ca unul dintre pilonii esențiali ai unei bune guvernări a societății. Ea asigură, pe baza evaluărilor cantitative, fundamentarea deciziilor la nivel micro și macro economic.

În calitate de principal producător de date statistice oficiale, INS este responsabil de coordonarea tuturor activităților la nivel național privind dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, este orientat către atingerea, într-o perspectivă apropiată, a unor performanțe metodologice și tehnice funcționale, recunoscute pe plan intern și internațional, situate la un nivel comparabil cu performanțele celor mai avansate institute naționale de statistică din statele membre ale UE.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

INS are rolul de a satisface nevoile de informare ale tuturor categoriilor de utilizatori de date și informații statistice, prin colectarea, producerea și diseminarea datelor în conformitate cu Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, cu Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 223/2009 din 11 martie 2009 privind statisticile europene și cu Codul European de Practici în Statistică, necesare pentru fundamentarea deciziilor privind dezvoltarea economică și socială a țării și pentru cunoașterea și informarea opiniei publice asupra realităților societății românești.

SGG prin DDD implementează în parteneriat cu INS și ARDA Oltenia, proiectul cu aplicare națională: „România Durabilă - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”.

INS are un rol cheie în măsurarea implementării ODD, trebuie să dezvolte și să mențină un sistem clar de gestionare a statisticilor privind indicatorii naționali de dezvoltare durabilă, ceea ce presupune identificarea surselor de date adecvate și metodologii pentru producerea statisticilor corespunzătoare indicatorilor.

Principalele activități ale INS desfășurate în cadrul proiectului sunt:

- Actualizarea setului național de indicatori de dezvoltare durabilă pentru măsurarea implementării ODD, care a fost validat de către CCDD;
- Colectarea datelor de la autoritățile administrației publice centrale și locale, pentru indicatorii de dezvoltare durabilă cuprinși în setul actualizat, cu sprijinul DDD;
- Crearea, la nivelul INS, a structurilor de date necesare încărcării indicatorilor de dezvoltare durabilă, popularea bazei de date și diseminarea informațiilor;
- Monitorizarea SNDDR 2030.

Pentru realizarea setului național de indicatori de dezvoltare durabilă, INS a realizat următoarele activități:

- Analiza obiectivelor și țintelor din SNDDR 2030 în corelație cu obiectivele și țintele stabilite în Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă;
- Identificarea interconexiunilor dintre ODD;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Stabilirea priorităților bazate pe țintele strategice ale ODD și folosirea informațiilor din planurile naționale de dezvoltare, programele și strategiile sectoriale;
- Stabilirea criteriilor de selecție a indicatorilor de dezvoltare durabilă;
- Definirea unui set de indicatori prin identificarea clară a publicului țintă și a scopului indicatorilor;
- Determinarea sferei de aplicare a setului de indicatori;
- Stabilirea scopului indicatorilor, proiectarea cadrului conceptual;
- Selectarea și proiectarea indicatorilor;
- Identificarea dimensiunii din care fac parte indicatorii (economică, socială și mediu), urmărind să se asigure menținerea unui echilibru între acestea;
- Analiza SSN de a produce/furniza indicatori, identificarea instituțiilor care produc/furnizează indicatori și date pentru indicatori;
- Analiza rezultatelor inventarierii SSN;
- Identificarea disponibilității datelor și metadatelor la nivel INS și la nivel instituțional;
- Colaborarea cu instituțiile pentru identificarea disponibilității datelor și metadatelor aferente și stabilirea perioadei de transmitere ale acestora către INS;
- Stabilirea gradului de disponibilitate al indicatorilor, se va stabili gradul de disponibilitate al acestora, în funcție de evoluția lor metodologică și disponibilitatea datelor;
- Identificarea indicatorilor proxy pentru indicatorii lipsă, se va propune o lista de indicatori proxy, pentru monitorizarea țintelor;
- Analiza și armonizarea datelor primite de la instituții și verificarea respectării criteriilor definite pentru selecția indicatorilor de către experții tehnici din producția de date statistice;
- Acțiuni de stabilire și elaborare a profilului de calitate al indicatorilor și metadatelor aferente, acest proces va implica inclusiv revenirea la furnizorii de date, pentru clarificări și solicitări suplimentare, după caz;
- Diseminarea datelor și metadatelor pentru indicatorii naționali de dezvoltare durabilă.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Rolul DDD

DDD are rolul de coordonator al activităților de implementare a SNDDR 2030.

În conformitate cu prevederile actului normativ de înființare, organizare și funcționare (H.G. nr.313/2017 cu modificările și completările ulterioare), DDD are atribuții specifice în ceea ce privește monitorizarea SNDDR 2030 și a Planului național de acțiune pentru implementarea SNDDR 2030.

Aceste atribuții includ cooperarea cu INS pentru dezvoltarea sistemului de indicatori naționali pentru dezvoltare durabilă 2030, precum și cooperarea cu ministerele de resort, agențiile centrale și alte organisme ale administrației centrale și locale în vederea asigurării raportării privind progresul în implementarea SNDDR 2030.

SNDDR 2030 prezintă un cadru conceptual în spiritul căruia strategiile sectoriale trebuie armonizate, DDD va asigura coerența politicilor în domeniul dezvoltării durabile și va fi consultat în cazul proiectelor de acte normative ce urmează să fi adoptate de către Guvernul României și care au incidență asupra obiectivelor stabilite în strategie.

Activitatea Departamentului este guvernată de principiile independenței, imparțialității și subsidiarității, în scopul de a contribui la asigurarea unei dezvoltări durabile pentru România, la îmbunătățirea semnificativă a nivelului de trai pentru toți cetățenii țării, inclusiv pentru acele persoane care sunt într-o poziție vulnerabilă, printr-o abordare integrată a directivelor și politicilor care să reflecte natura intersectorială a obiectivelor, corelată cu acțiunea spre un viitor durabil stabilită la nivelul UE și al ONU.

DDD are un rol activ în promovarea celor 17 ODD ale Agendei 2030, va susține raportarea periodică către UE și ONU a progreselor înregistrate în România în direcția punerii în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Funcțiile DDD:

- De coordonare a activităților de implementare rezultate din setul de 17 ODD ale Agendei 2030;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- De planificare și de integrare a datelor și informațiilor comunicate de către instituțiile cu atribuții în domeniu, în vederea formulării propunerilor de măsuri de eficientizare a proceselor/documentelor elaborate de către autoritățile administrației publice;
- De raportare către Guvern asupra elaborării sau implementării setului de măsuri prin dezvoltare durabilă la nivel național și de coordonare a activităților de localizare și prioritizare a țăintelor și obiectivelor specifice, elaborate de autoritățile administrației publice de specialitate;
- De monitorizare a indicatorilor dezvoltării durabile stabiliți la nivelul UE (Eurostat) și la nivelul ONU (Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru Statistică), precum și a indicatorilor specifici, adaptați la condițiile României, cu privire la eventuale decalaje și asupra măsurilor de remediere a acestora;
- De formulat propuneri de ajustare a obiectivelor-țintă pe plan național și a termenelor de execuție, precum și de identificare de noi indicatori necesari în funcție atât de situația reală, cât și *de facto* constatată de prevederile directivelor UE în materie, adaptate pe parcurs;
- De reprezentare a Departamentului în raporturile cu ministerele, autoritățile administrației publice, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice române și străine.

În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor de monitorizare și raportare a indicatorilor de dezvoltare durabilă, DDD are următoarele responsabilități:

- Sprijină INS în coordonarea elaborării și actualizării setului de indicatori pentru monitorizarea implementării obiectivelor dezvoltării durabile la nivel național, regional și sectorial;
- Cooperează cu INS, coordonator al activității de realizare a indicatorilor disponibili din surse proprii, precum și din surse administrative ale autorităților administrației

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

publice centrale și locale, în vederea măsurării implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă;

- Sprijină demersurile inițiate de INS în scopul colectării de la autoritățile administrației publice centrale și locale a datelor și informațiilor necesare evaluării gradului de implementare și realizare a obiectivelor prevăzute în SNDDR;
- Monitorizează implementarea strategiei pe baza indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă, realizează rapoarte, informări și alte materiale documentare;
- Oferă sprijin pentru eficientizarea SSN, prin consultarea setului de indicatori de dezvoltare durabilă naționali definiți de INS și selectarea indicatorilor relevanți domeniului dezvoltării durabile;
- Sprijină INS în vederea validării de către CCDD a noului set național de indicatori de dezvoltare durabilă;
- Sprijină INS în vederea stabilirii mecanismului de raportare al indicatorilor;
- Elaborează și înaintează Guvernului un raport anual care se prezintă Parlamentului României asupra modului de implementare a SNDDR 2030, pe baza monitorizării indicatorilor dezvoltării durabile conveniți la nivelul UE, precum și a indicatorilor specifici, adaptați la condițiile României;
- Monitorizează indicatorii dezvoltării durabile conveniți la nivelul UE, precum și indicatorii specifici adaptați la condițiile României, utilizând sisteme informatice în procesul de centralizare și raportare.

DDD pe baza acestor indicatori, va urmări progresul implementării țintelor SNDDR 2030. Aceste date și serii de date, socio-economice și de mediu, sistematizate și agregate, alături de seriile de date subiective (bazate pe sondaj de opinie, prin barometre de opinie publică) vor permite o proiecție în timp, semnalând tendințe, evoluții probabile, provocări care să permită formularea scenariilor de lucru pentru decidenții politici.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Rolul instituțiilor/autorităților publice implicate

Punerea în aplicare a Agendei 2030 a determinat dezvoltarea de noi forme de cooperare între sectorul public, sectorul privat și societatea civilă. Implementarea și monitorizarea SNDDR 2030 necesită implicarea diferitelor ministere, departamente și agenții guvernamentale.

Monitorizarea implementării ODD a determinat necesitatea identificării unor noi surse pentru obținerea datelor statistice, pentru a produce și a pune la dispoziție date de înaltă calitate. Calitatea datelor și furnizarea acestora în timp util sunt esențiale pentru a permite guvernelor, organizațiilor internaționale, societății civile, sectorului privat și publicului larg să ia decizii în cunoștință de cauză și să asigure responsabilitatea organismelor reprezentative.

Alături de INS, principalul producător de statistici oficiale, funcționează o serie de structuri cu profil statistic sau cu profil mixt în cadrul unor ministere sau autorități publice centrale, care au în componența lor și activități statistice. Potrivit Legii statisticii, întreaga statistică oficială, se află sub coordonarea metodologică și tehnică a INS. Legislația statistică românească a fost aliniată la legislația europeană și au fost dezvoltate practici statistice în vederea îndeplinirii cerințelor Codului de bune practici al statisticilor europene.

Regulamentul privind statisticile europene stabilește Sistemul statistic european ca parteneriat între autoritatea statistică a Uniunii (Eurostat), Institutele Naționale de Statistică și alte autorități naționale responsabile de dezvoltarea, producerea și diseminarea statisticilor europene (APSO). Pentru ca APSO să devină mai receptivă la prioritățile și nevoile naționale, trebuie să fie extrem de eficiente în gestionarea datelor naționale și producerea indicatorilor de dezvoltare durabilă în conformitate cu ODD.

Pentru a atinge aceste obiective, fiecare instituție parteneră din sistemul statistic și-a stabilit obiective strategice, obiective și planuri operaționale care includ activitățile, rezultatele așteptate și costurile financiare.

Principii care stau la baza activității acestor instituții:

- Exercițiul autorității publice trebuie să fie consemnat în legislație sau într-un act administrativ;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Să aibă o responsabilitate clară pentru producerea statisticilor, încredințată prin lege, decizie guvernamentală, un act administrativ sau un alt acord formalizat cu Guvernul sau INS;
- Producerea de informații statistice ar trebui să fie o sarcină obișnuită, specificată în actul constitutiv;
- Producția statistică este sarcina principală doar a unei părți a unei instituții mai mari, această entitate organizațională responsabilă de statistici ar trebui menționată în mod clar și ar trebui să fie posibilă identificarea conducătorului statistic;
- Trebuie să prelucreze datele colectate din surse relevante și să furnizeze statistici care să respecte cerințele stipulate în legislația sectorială sau în orientările metodologice.

În vederea asigurării raportării privind progresul în implementarea SNDDR 2030, autoritățile implicate cooperează cu INS în ceea ce privește dezvoltarea setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă.

Responsabilitățile instituțiilor/autorităților publice în scopul realizării acestei activități:

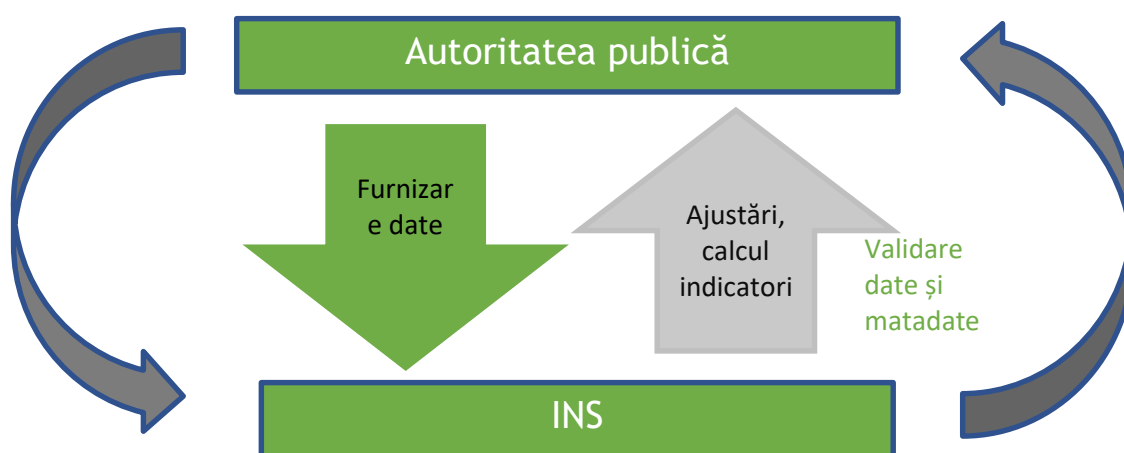
- Analiza informațiilor solicitate de INS;
- Furnizarea informațiilor solicitate de INS;
- Transmiterea datelor și metadatelor pentru indicatorii disponibili;
- Respectarea perioadei de transmitere către INS/ Furnizarea statisticilor în timp util: anual, ori de câte ori se actualizează seria de date;
- Asigurarea că toți membrii societății sunt vizibili în statistici printr-o dezagregare adecvată a statisticilor/Respectarea dezagregărilor solicitate;
- Asigurarea producerii de date și indicatori de calitate și ușor de urmărit de către utilizatori;
- Asigurarea resurselor suficiente pentru producerea INDD de calitate;
- Asigurarea corectitudinii și completitudinii datelor furnizate;
- Asigurarea continuității seriei de timp a datelor;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Utilizarea aceluiași metodologii sau metode de calcul pentru producerea indicatorilor;
- Furnizarea altor indicatori folosiți pentru monitorizarea strategiilor sectoriale, care pot să fie utilizați și la monitorizarea țintelor din SNDDR 2030;
- Propunerea de indicatori relevanți pentru măsurarea fiecărei ținte 2030, revizuirea anuală a setului de indicatori de dezvoltare durabilă și justificarea propunerilor;
- Validarea indicatorilor (date, fișa de metadata, profil de calitate), proces care va fi realizat împreună cu INS în vederea asigurării transparenței datelor (fig. I.1).

Figura I.1 Procesul de furnizare și de validare a datelor

Deși este un mijloc esențial de asigurare a calității, validarea este de asemenea un element esențial pentru asigurarea asumării de către autoritățile naționale sau alte părți interesate a raportării INDD.

Având în vedere diferitele mecanisme de raportare, este important să se înțeleagă că există factorii (abordarea centrată pe utilizator, transparența, continuitatea, TIC și automatizarea, protecția datelor cu caracter personal, confidențialitatea, etc.) care pot influența rolul pe care îl are o autoritate publică sau o instituție în coordonarea și compilarea datelor și statisticilor pentru raportarea ODD.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

III. Stabilirea mecanismului național de raportare și colaborare

Acest capitol va prezenta ceea ce se face la nivel național și acțiunile viitoare în ceea ce privește dezvoltarea INDD și modul în care acești indicatori ar trebui monitorizați. Deoarece INDD și procesul de elaborare și determinare a acestora sunt vitale pentru dezvoltarea unui set de indicatori eficient și pentru a dezvolta capacitățile de monitorizare se va prezenta procesul de colectare a datelor pentru atingerea ODD la nivel național.

DDD a creat rețeaua de Nuclee pentru Dezvoltare Durabilă la nivelul autorităților publice centrale, cu atribuții în domeniul dezvoltării durabile, formate din experți care să urmărească atât implementarea ODD ce țin de domeniul de activitate al instituției, cât și să reprezinte punți de legătură între fiecare instituție, INS și DDD. De asemenea, a fost înființat Comitetul Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă, care reunește toți miniștrii și este prezidat de premier.

S-au constituit 22 de nuclee pentru dezvoltare durabilă, care cuprind cca. 90 de specialiști. Rețeaua Nucleelor pentru Dezvoltare Durabilă este o structură importantă care a contribuit la elaborarea Planului național de acțiune pentru implementarea SNDDR 2030 și va contribui, în continuare, la raportările anuale ulterioare, corespunzătoare Țintelor 2030.

Organismele responsabile pentru furnizarea datelor pentru ODD, respectiv pe fiecare indicator, pe lângă INS, sunt instituții precum ministere, ONG-uri, institute de cercetare-dezvoltare, agenții de stat, etc. Sursa de date variază în funcție de tipul indicatorului. Pentru a furniza date se vor încheia protocoale/convenții cu instituțiile potențiale furnizoare de date menționate mai sus. Instituțiile vor transmite date pentru indicatorii din [setul de indicatori naționali de dezvoltare durabilă](#), la care pot fi adăugate propuneri de indicatori noi din partea instituțiilor când:

- se revizuieste setul de indicatori;
- un indicator mai relevant devine disponibil;
- ținta din SNDDR 2030 a fost atinsă;
- se revizuieste SNDDR 2030.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

SNDDR 2030 dorește crearea unui cadru care să asigure României un viitor durabil, prin implicarea tuturor cetățenilor, a tuturor domeniilor de activitate, bazându-se pe un climat instituțional solid. Îndeplinirea obiectivelor strategice va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică însemnată și, în consecință, o reducere substanțială a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE, asigurând în același timp reducerea impactului asupra mediului.

Dezvoltarea durabilă presupune dezvoltarea abilităților și a competențelor, care ajută cetățenii să reflecteze la propriile lor acțiuni, ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu, de a ajuta la realizarea unui echilibru între societate și mediul înconjurător, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Urmărirea celor trei piloni ai dezvoltării durabile, economic, social și de mediu, va ajuta la crearea unei societăți sustenabile, definită prin echilibru în responsabilități, care va fi pregătită să reziste oricăror schimbări demografice, climatice, economice, etc.

Selecția indicatorilor

Setul național de indicatori de dezvoltare durabilă se bazează pe prioritățile ODD determinate de Țintele 2030. Acesta a fost dezvoltat pe baza unui proces consultativ larg, care a implicat multe părți interesate, cum ar fi experți INS, DDD, CCDD, autorități publice, ONG-uri și altele. Setul național de indicatori de dezvoltare durabilă a fost validat în luna februarie 2022 de către CCDD și avizat în luna august 2022 de către CIDD.

Indicatorii joacă, din ce în ce mai mult, un rol fundamental în societățile noastre moderne și constituie un element esențial, resursa pentru factorii de decizie politică, liderii de afaceri și publicul larg. Ei susțin luarea deciziilor bazate pe dovezi, permit compararea în timp, între politici, țări și regiuni. Rapoartele de indicatori sunt un element indispensabil în sistemul informațional al unei societăți democratice. Acestea furnizează Guvernului, cercetătorilor, mediului de afaceri și publicului date care să permită informare. Pentru a asigura integritatea, calitatea și transparența indicatorilor se va realiza un pachet de linii directoare de bună

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

practică. Un pas esențial în definirea unui set de indicatori este identificarea clară a publicului țintă și a scopului indicatorilor. Acest lucru ajută la determinarea sferei de aplicare a setului de indicatori și la menținerea focalizării proiectului. Orientările au fost structurate în cinci secțiuni care reprezintă cele cinci etape principale în elaborarea și raportarea indicatorilor:

- stabilirea scopului indicatorilor;
- proiectarea cadrului conceptual;
- selectarea și proiectarea indicatorilor;
- interpretarea și raportarea indicatorilor;
- menținerea și revizuirea indicatorilor.

În continuare se va prezenta setul de criterii generale care a stat la baza dezvoltării setului de indicatori naționali de dezvoltare durabilă și criteriile pentru selectarea celor mai potriviți indicatori pe cele trei niveluri ale dezvoltării durabile.

Termenul „set de indicatori” se referă la un set coerent de indicatori care să răspundă cerințelor generale ale SNDDR 2030, dar care să țină cont și de indicatorii stabiliți la nivel european și global.

Următoarele criterii generale au stat la baza stabilirii setului de INDD:

- să existe un echilibru între dimensiunile dezvoltării durabile: socială, economică și de mediu, pentru a rămâne fideli intenției și ambiției Agendei 2030 și strategiei naționale;
- să acorde prioritate indicatorilor produși de sistemul statistic național după standardele stabilite și metodologiile convenite;
- să evalueze pe cât posibil ținte/măsurii, etc. din strategiile sectoriale și Agenda 2030;
- să fie relevant pentru evaluarea progresului dezvoltării durabile;
- să ofere posibilitatea de a naviga între gradele de disponibilitate ale indicatorilor;
- să ofere o imagine reprezentativă a fenomenului descris;
- să fie consistenți și coerenți;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- să se bazeze, pe cât posibil, pe definițiile agreate existente, pe clasificări, pe recomandările standard și pe bunele practici;
- să ofere posibilitatea analizei tendinței;
- să ofere posibilitatea de selectare a indicatorilor multipli (măsoară una sau mai multe ținte), ori de câte ori este posibil, pentru a reduce numărul indicatorilor;
- datele să fie actualizate la intervale regulate de timp;
- indicatorii să fie comparabili la nivel european și global;
- să ofere posibilitatea unei interpretări mai bune a fenomenului împreună cu alți indicatori similari (conectivitate).

Structura setului este gândită ca o piramidă, distincția dintre cele trei niveluri ale acesteia fiind simetrică cu structura SNDDR 2030 (obiective generale, obiective operaționale, teme) și răspunde nevoilor diverșilor utilizatori. Cele trei niveluri ale piramidei INDD sunt următoarele:

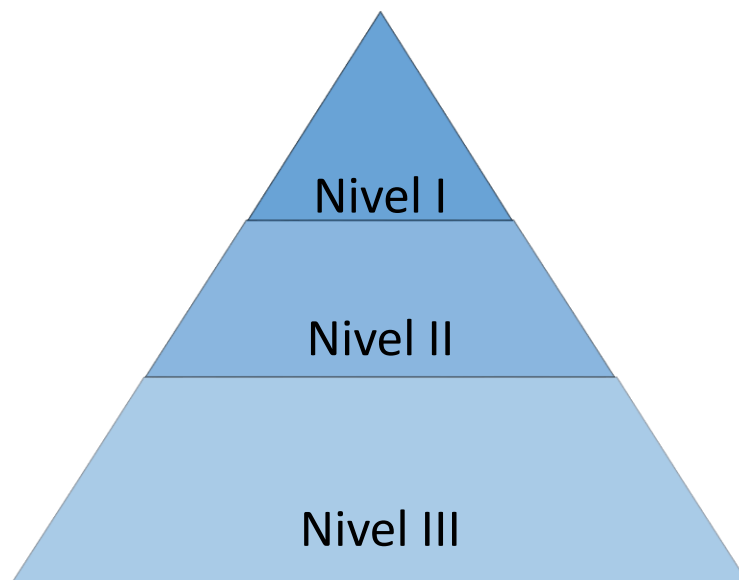
- **Nivelul I** - corespunde domeniilor care urmează să fie abordate, cu alte cuvinte, măsurilor de punere în aplicare a diferitelor obiective principale, și facilitează o înțelegere mai profundă în problemele speciale din domeniul dezvoltării durabile. Indicatorii au scopul de a analiza suplimentar și de a înțelege mai bine tendințele și complexitatea fenomenelor măsurate, fiind destinați unui public mai specializat.
- **Nivelul II** - împreună cu indicatorii de nivel III, monitorizează progresul în realizarea principalelor obiective politice. Acești indicatori au ca scop o evaluare a zonelor de politici de bază și de comunicare cu publicul larg.
- **Nivelul III** - constă într-un set de indicatori care să permită o analiză inițială a fenomenelor măsurate. Acești indicatori sunt destinați și politicienilor și publicului larg și pot fi, prin urmare, văzuți ca un set de indicatori de bază.

Setul de criterii de selecție pentru stabilirea indicatorilor de dezvoltare durabilă sunt structurate pe cele trei niveluri, iar fiecare nivel cuprinde indicatori din toate cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: de mediu, economic și social.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Figura 1. Piramida INDD

Setul național de indicatori pentru dezvoltare durabilă este structurat pe cele 17 ODD și constă din indicatori principali și indicatori adiționali. Numărul de indicatori principali este 99, toate obiectivele sunt tratate ca fiind la fel de importante și există un echilibru între dimensiunile sociale, economice și de mediu ale dezvoltării durabile. O parte din indicatori sunt aliniați cu indicatorii UE și globali, iar restul indicatorilor specifici României sunt propuși în principal ca urmare a analizării Țintelor 2030. Spre deosebire de indicatorii globali, toți INDD sunt „gata de utilizat”, adică datele sunt disponibile la instituțiile producătoare și sunt colectate de INS. Aproximativ o treime din INDD sunt furnizați din surse administrative.

Astfel definit, setul de indicatori poate constitui o bază solidă pentru monitorizarea periodică a progreselor înregistrate în îndeplinirea obiectivelor strategice ale dezvoltării durabile. Setul de indicatori naționali este completat de o listă de **indicatori adiționali**, care împreună urmăresc întreaga gamă de ODD și ținte într-un mod integrat, clar și eficient, care relevă contextul și prioritățile naționale și respectă criteriile de bază pentru un indicator statistic, precum universal acceptabil și măsurabil, corespunde cerințelor de calitate și este relevant în contextul țintelor naționale 2030.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Fiecare țară trebuie să aleagă numărul și gama de indicatori naționali care se potrivesc cel mai bine nevoilor, capacității sale de colectare și analiză a datelor. Având în vedere amploarea circumstanțelor țării, există o variație substanțială a numărului și tipului de indicatori naționali pe care țările le adoptă.

Indicatorii naționali permit României să urmărească provocările naționale, reflectând nevoile și prioritățile locale, dar și pentru extinderea monitorizării ODD la nivel național. Totodată, indicatorii pot fi utilizați atât în cadrul raportărilor naționale, cât și în scopul de a asigura cadrul informațional necesar pentru monitorizarea și evaluarea țintelor 2030.

În ceea ce privește criteriile de alegere a indicatorilor, există diferite modalități de selecție a indicatorilor. O modalitate este de a pune întrebarea „de ce folosim indicatori?”. În mod alternativ, am putea lua în considerare ceea ce se măsoară exact de către indicatori, apoi să fie selectați în consecință. Un alt mod posibil ar fi să comparăm cât de obiectiv și direct reprezintă indicatorii realitatea. Astfel se naște modelul *Why-What-How*. Dacă vom folosi aceste trei întrebări, *De ce*, *Ce*, *Cum*, pentru a discuta tipologia indicatorilor vom observa că cele trei abordări nu se exclud, ci sunt complementare.

Pentru setul de indicatori naționali de dezvoltare durabilă a fost ales cadrul **CE - CUM - CUI**, care a permis construirea setului de indicatori pe trei niveluri și pe cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile (economic, social și de mediu), maximizând relevanța, calitatea în implementarea SNDDR 2030.

Cadrul este conceput pentru a organiza criteriile de selecție pe trei dimensiuni:

- **CE** - ce intenționează să comunice indicatorul, dacă este relevant pentru obiectivul respectiv, care este scopul;
- **CUM** - cum comunică indicatorul, datele sunt disponibile, realizate cu un cost rezonabil, regularitatea datelor, calitatea, coerența și exactitatea datelor, datele oferă o imagine adecvată pentru obiectivul respectiv;
- **CUI** - cui comunică indicatorul, este utilizat de grupurile țintă, este transparent și accesibil cetățenilor, este ușor de utilizat, clar, ușor de înțeles, este atractiv pentru media, răspunde cerințelor politicilor din domeniul respectiv.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Criteriile stabilite care stau la baza setului de indicatori, care măsoară fenomene complexe, multidimensionale, implică sintetizarea informațiilor și comunicarea acestora într-un mod simplu și transparent.

Avantajul utilizării unui set de indicatori pentru monitorizarea dezvoltării durabile este că toate dimensiunile relevante sunt prezentate într-un mod transparent. Utilizatorii vor putea urmări informațiile furnizate de fiecare indicator, ceea ce le va permite să obțină informații detaliate și transparente pentru progresul realizat în fiecare dimensiune.

Pentru a maximiza transparența, este important ca setul să nu conțină mai mulți indicatori decât este necesar, ținând cont evident de context și de scopul utilizării. Prea mulți indicatori pot fi mai greu de analizat, iar mesajul acestora poate deveni mai greu de înțeles și ușor confuz.

Criteriile de selecție au la bază principiile fundamentale ale statisticilor oficiale. Indiferent că sunt dezvoltate de Națiunile Unite, OECD, Eurostat sau institute/birouri naționale de statistică, se recomandă a se folosi aproximativ aceleași criterii de selecție în procesul de stabilire a unui set de indicatori de dezvoltare durabilă.

De asemenea, criteriile de selecție implică criteriile de calitate. La nivel de Eurostat s-au elaborat 2 liste în ceea ce privește criteriile de calitate a indicatorilor. O listă include doar 7 criterii, care reprezintă și profilul de calitate al indicatorului, iar o listă este mai detaliată care pe lângă caracteristicile profilului de calitate, include și alte referințe.

Fiecare țară este responsabilă pentru propria dezvoltare economică și socială și protejarea mediului, SNDDR oferind cadrul acestei dezvoltări, țintele la care ar trebui să se ajungă printr-un efort comun și susținut, prin alocarea de resurse fizice, materiale, financiare și umane, reconstruirea, reformarea capacităților, dezvoltarea de tehnologii prietenoase și necesare dezvoltării durabile, cu accent egal pe dezvoltarea sectorului public și al celui privat, incluzând organizațiile neguvernamentale și societatea civilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Asigurarea calității datelor

Evaluarea calității datelor este un proces prin care se determină dacă rezultatele finale îndeplinesc obiectivele procesului statistic. Rezultatele evaluării permit utilizatorilor să interpreteze mai bine rezultatele primite, iar producătorii de date statistice să își îmbunătățească calitatea ciclurilor curente și/sau viitoare ale datelor.

Calitatea datelor este o problemă importantă atât pentru implementarea, cât și pentru gestionarea bazelor de date. Pentru a folosi eficient datele din bazele de date, acestea sunt supuse unui proces de analiză și curățare. Astfel, sunt necesare continuu proceduri de verificare a datelor pentru a obține nivelul de calitate dorit al acestora.

Calitatea datelor implică abordarea domeniilor precum măsurarea și îmbunătățirea calității informațiilor care se referă la: evaluarea definiției datelor, evaluarea calității informațiilor, restructurarea și revizuirea datelor, evaluarea calității produsului informațional.

Evaluarea calității datelor poate fi extinsă în funcție de calitatea și disponibilitatea metadatelor. După ce sunt identificate posibilele surse de date urmează stabilirea profilului datelor.

Disponibilitatea datelor de calitate este esențială pentru luarea deciziilor în cunoștință de cauză și pentru urmărirea corectă a implementării SNDDR 2030. Cu toate acestea, nu toți indicatorii naționali propuși sunt deja disponibili și există lacune de date, motiv pentru care au fost înlocuiți cu indicatori proxy¹ (indicatori care sunt utilizați pentru a monitoriza ținta acolo unde indicatorii în prezent au date indisponibile). Completarea acestor lipsuri necesită eforturi comune ale instituțiilor și ale autorităților publice prin dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor inovatoare pentru colectarea și partajarea datelor pentru a completa sistemele statistice existente.

¹ Cunoscuți și ca indicatori indirecti, sunt o măsură indirectă care poate aproxima sau poate fi reprezentativă pentru un fenomen atunci când măsura directă (indicatorul) nu există

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Analiza calității datelor presupune parcurgerea a cinci etape:

1. Stabilirea obiectivelor analizei calității datelor și structura datelor culese - se face înaintea evaluării datelor în vederea stabilirii structurii datelor culese din eșantionul supus analizei;
2. Revizuirea datelor preliminare - studierea formei rapoartelor de evaluare a calității, efectuarea calculelor statistice de bază și generarea graficelor pentru aceste date. Informațiile sunt utilizate pentru studiul structurii datelor și pentru identificarea tipurilor acestora a relațiilor dintre ele sau a potențialelor anomalii;
3. Selectarea testului statistic - se va selecta procedura cea mai potrivită pentru efectuarea calculelor și analiza datelor, decizie care are la bază fazele desfășurate anterior. Se vor identifica parametrii cheie care trebuie reținuți în vederea validării procedurilor statistice;
4. Verificarea previziunilor din testul statistic - evaluarea parametrilor cheie sau a datelor preliminare, dacă sunt caracterizate de valori acceptabile, în funcție de datele obținute sau alte informații legate de studiul statistic;
5. Determinarea concluziilor - se realizează calculele necesare testului statistic și întocmirea documentației pentru interferențele rezultate din aceste calcule.

Conform Legii 226/2009 privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale din România, INS, membru al Sistemului Statistic European, și Banca Națională a României, membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, cooperează și își coordonează activitățile pentru creșterea eficienței, reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date primare, pentru îmbunătățirea calității datelor statistice și pentru diseminarea acestora pe plan național și internațional.

Conf. art. 22, alin. 1 INS, direcțiile teritoriale din subordinea acestuia și ceilalți producători de statistici oficiale sunt autorizați să colecteze date statistice din orice sursă disponibilă, în conformitate cu activitățile prevăzute în programul statistic național anual, cu respectarea prevederilor cap. X. În conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol, pentru asigurarea calității datelor statistice colectate, personalul INS, al direcțiilor sale teritoriale și al celorlalți producători de statistici oficiale, pe baza unei notificări prealabile, are dreptul să

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

verifice modul de determinare a datelor raportate și corespondența lor cu evidențele furnizorilor de date.

Solicitarea de date individuale obținute prin cercetările statistice elaborate în cadrul SSN se poate realiza, exclusiv în scopuri statistice, numai prin convenții și în condițiile în care aceasta este justificată, pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea eficientă a statisticilor oficiale sau pentru îmbunătățirea calității acestora.

Furnizorii de date au obligația de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate.

În scopul evaluării metodologiilor și calității surselor de date, INS și ceilalți producători de statistici oficiale pot realiza anchete-pilot.

Datele statistice oficiale produse de INS și de ceilalți producători de statistici oficiale reprezintă un bun național de interes public și sunt accesibile, în condiții de egalitate sub aspectul volumului și al calității datelor și de simultaneitate a diseminării acestora, tuturor utilizatorilor, cu respectarea prevederilor art. 37 alin. (1).

Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, privind refuzul nejustificat al furnizorilor de date de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate.

Evaluarea calității datelor este un proces de natură iterativă și nicidecum lineară. De exemplu, dacă în recapitularea datelor preliminare se sesizează redundanțe, anomalii sau inconsistențe ale setului de date care va fi supus analizei, atunci se va proceda la revizuirea aspectelor din pasul 1. De asemenea, dacă previziunile statistice nu se încadrează în limitele de evoluție a datelor, atunci se vor revizui pașii anteriori ai procesului de evaluare.

Punctul forte al evaluării calității datelor este acela că studiul este axat pe determinarea a cât de bine datele analizate se încadrează în intenția de utilizare a acestora.

Conform Regulamentului nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene, pentru a garanta calitatea rezultatelor, statisticile europene sunt dezvoltate, elaborate și difuzate pe baza standardelor uniforme și a metodelor armonizate.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

În acest sens INS evaluează calitatea rezultatelor în termenii “adecvării pentru utilizare”. “Ghidul de calitate al statisticii oficiale din România” prevede următoarele componente ale calității datelor:

- **relevanța** - gradul în care rezultatul statistic răspunde nevoilor curente și potențiale ale utilizatorului; aceasta depinde de producerea tuturor statisticilor cerute de utilizatori și de gradul în care conceptele utilizate (definiții, clasificări, etc.) reflectă nevoile utilizatorilor;
- **acuratețea** - gradul de apropiere al estimațiilor de valorile reale;
- **oportunitatea** - durata de timp dintre momentul producerii evenimentului sau fenomenului descris și momentul în care acesta este disponibil. Informația care este disponibilă pentru utilizatori în timp util pentru scopul său principal, este considerată oportună;
- **punctualitatea** - decalajul dintre momentul furnizării datelor și data planificată pentru furnizare, după cum se anunță în calendarul oficial, stabilit prin reglementări sau agreat în prealabil între parteneri;
- **accesibilitatea** - ușurința cu care utilizatorii pot obține datele;
- **claritatea** - măsura în care utilizatorii înțeleg cu ușurință datele; aceasta este determinată de mediul informatic în care sunt prezentate datele, dacă datele sunt însoțite de metadatele adecvate, descriind conceptele, sursele, metodele etc.;
- **coerența** - gradul în care procesele statistice, prin care au fost generate, au utilizat aceleași concepte - clasificări, definiții și populații țintă - și metode armonizate. Rezultatele statistice coerente au potențialul de a fi combinate și utilizate împreună;
- **comparabilitatea** - măsura în care se pot face comparații în timp, pe regiuni sau pe alte domenii.

Recomandări pentru producătorii de date statistice (Ghidul de calitate al statisticii oficiale din Romania-PHARE RO 2006/018-147.03.09):

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Determinați gradul de evaluare a calității datelor necesare pentru procesul statistic/ anchetă, luând în considerare următorii factori: utilizarea datelor, riscul de producere a erorilor și impactul erorilor asupra utilizării datelor; variația calității de-a lungul timpului; costul evaluării în raport cu costul total al programului; nevoile de îmbunătățire a calității și/sau eficienței; utilitatea rezultatelor pentru utilizatori și dacă ancheta se repetă sau nu.
- În cazul datelor provenind din recensăminte și anchete, solicitările minime cuprind măsurarea sau evaluarea erorilor de acoperire, a ratei de răspuns sau de imputare și (în cazul unei anchete prin sondaj) măsurarea erorilor de eșantionare pentru indicatorii cheie.
- Realizați evaluarea calitativă pe baza unei opinii avizate, atunci când măsurătorile calitative sunt limitate din cauza naturii rezultatelor, a constrângerilor de timp, cost, precum și a fezabilității tehnice.
- Integrați evaluarea calității datelor în cadrul proiectării generale a anchetei, întrucât informațiile necesare sunt adesea cel mai bine culese în timpul anchetei. Rapoartele privind calitatea datelor vor trebui incluse în programul de diseminare a anchetei.
- În cazul unor anchete repetate nu este necesar și nici posibil să se realizeze o evaluare detaliată a calității cu fiecare ocazie. Cu toate acestea, va trebui programată o revizuire la intervale regulate, să zicem, anual și nu doar atunci când survin anumite probleme.
- Implicați utilizatorii în planificarea evaluării și în dezbaterile rezultatelor. Atunci când împrejurările permit, se recomandă implicarea acestora în procesul efectiv de evaluare.

Aveți în vedere următoarele metode de evaluare:

- verificarea coerenței în raport cu sursele externe de informații; de exemplu: alte anchete, repetări ale aceleiași anchete sau date administrative;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- verificarea coerenței interne, realizată, de exemplu, prin calcularea proporțiilor care sunt cunoscute ca încadrându-se în anumite limite (raportul bărbați-femei, valorile medii ale anumitor proprietăți, etc.);
- analiza celor mai mari unități în mod individual, în ceea ce privește contribuția lor la estimarea generală (aplicată de obicei anchetelor în întreprinderi);
- calcularea indicatorilor de calitate; de exemplu: a ratei de non-răspuns, a ratei de impu-tare și a coeficienților de variație;
- programarea unor ședințe de feedback împreună cu personalul implicat în colectarea și prelucrarea datelor;
- verificări realizate de experți bine informați, inclusiv revizuri externe efectuate înaintea publicării;
- tipul și numărul greșelilor care au fost în mod oficial recunoscute și au avut drept consecință revizuri, trebuie analizate și prezentate, pentru câțiva ani anteriori;

Autoritățile publice locale și centrale sunt obligate prin lege să asigure *confidențialitatea* privind datele personale ale respondenților atunci când se publică anumite date. Aceasta înseamnă asigurarea faptului că nicio dată personală a vreunei persoane fizice sau juridice nu poate fi *dezvăluită*, adică nu poate fi în mod exact dedusă din cadrul unei serii restrânse.

O celulă dintr-un anumit tabel este considerată a fi *sensibilă* dacă aceasta are ca rezultat o *dezvăluire*, adică prezintă date despre o anumită persoană, unitate, indiferent de faptul că datele sunt sau nu considerate "sensibile" de către respondent. (De exemplu: în cazul unui respondent întreprindere, venitul poate fi sensibil, în timp ce punctul de lucru poate să nu fie.)

Controlul confidențialității se referă la măsurile care trebuie luate pentru a agrega datele finale astfel încât confidențialitatea să fie asigurată. Întrucât acesta are de obicei drept rezultat agregarea sau suprimarea unor date, obiectivul este asigurarea confidențialității cu pierderi minime în ceea ce privește rezultatele.

Din perspectiva confidențialității, există o deosebire importantă între:

- Rezultatele micro-datelor - anonimizate pentru înregistrările individuale și

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Rezultatele datelor agregate/tabulare - sub forma tabelelor de frecvență (calcule) sau tabelelor de magnitudine (precum venitul).

Percepția publicului în ceea ce privește vigilența în asigurarea confidențialității este tot atât de importantă ca și ceea ce se realizează de fapt în acest sens.

Regulile pentru a determina dacă o anumită celulă este sensibilă sau nu au la bază *criteriile de confidențialitate*. Se folosesc două tipuri de criterii:

- Primul tip depinde de numărul de respondenți care au contribuit la cifra din celula respectivă iar altul depinde de dimensiunea relativă a contribuțiilor respondenților. Un exemplu pentru primul tip este acela că numărul de respondenți care contribuie la o celulă trebuie să depășească valoarea 3. (Mai puțin de 3 este inacceptabil, de vreme ce fiind doar doi respondenți, atunci unul dintre ei ar putea calcula valoarea celuilalt respondent printr-o simplă scădere.) Un exemplu general de regulă ce depinde de dimensiunea relativă este *regula (n,k)* în care o celulă este desemnată ca fiind sensibilă dacă cel mai mare număr n de respondenți din ea însumează $k\%$ sau mai mult din valoarea totală a celulei.
- O altă regulă este aceea a procentului p . De exemplu, conform regulii $p=15$, o celulă este considerată sensibilă dacă suma contribuțiilor celei de-a treia valori și a tuturor valorilor mai mici ale respondenților reprezintă mai puțin de 15% din valoarea cea mai mare a unui respondent. Aceasta asigură că unitatea cu a doua valoare ca mărime nu poate estima prea exact valoarea unității celei mai mari.

Deoarece factorii de decizie politică și alți specialiști din întreaga lume folosesc indicatorii pentru luarea deciziilor, este important să se garanteze calitatea indicatorilor, adică să se asigure că aceștia sunt potriviți scopului.

De asemenea, INS va aplica un mecanism de raportare a indicatorilor naționali pentru dezvoltare durabilă, care a fost realizat în cadrul proiectului și care va fi aplicat tuturor indicatorilor propuși pentru măsurarea implementării Țintelor 2030 și care este prezentat în Anexa 3.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Confidențialitatea informațiilor statistice presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora.

Recomandări privind confidențialitatea datelor:

- În baza prevederilor prezentei legi, datele statistice sunt considerate confidențiale, dacă se referă la o singură persoană fizică sau juridică sau dacă permit identificarea, în mod direct ori indirect, a persoanei fizice sau juridice în cauză.
- Datele statistice sunt considerate confidențiale din momentul în care furnizorul de date transmite datele producătorului de statistici oficiale.
- În cazul datelor obținute din surse administrative, datele statistice sunt considerate confidențiale din momentul transmiterii acestora către producătorul de statistici oficiale.
- Datele statistice rezultate din procesarea datelor individuale vor putea fi diseminate, dacă în urma procesului de agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 unități de raportare și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%.
- Nu sunt considerate confidențiale datele individuale ale persoanelor juridice referitoare la denumire, adresă, profilul activității, capitalul social, cifra de afaceri și numărul de personal, date ce își păstrează caracterul public, potrivit prevederilor legale.
- Confidențialitatea nu se extinde asupra datelor individuale privind instituțiile și organizațiile finanțate de la bugetul de stat care desfășoară activități de interes public, cu excepția cazurilor în care astfel de date sunt protejate prin legi și alte acte normative speciale.
- Datele statistice confidențiale colectate de producătorii de statistici oficiale nu pot servi ca probe în justiție ori la stabilirea unor drepturi sau obligații pentru furnizorii de date la care se referă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

IV. Procesul de monitorizare și raportare/diseminare a indicatorilor propuși pentru implementarea Țintelor SNDDR 2030

În calitate de coordonator al SSN, INS are misiunea de a satisface în cea mai mare măsură nevoia de informații pentru toate categoriile de utilizatori de date statistice prin culegerea, producerea și diseminarea datelor statistice relevante, precise, coerente, oportune și accesibile, necesare luării de decizii privind dezvoltarea durabilă a țării și privind realitățile societății românești.

INS va colecta datele și informațiile necesare construirii indicatorilor de dezvoltare durabilă, care vor fi validate (datele, fișa de metadate - anexa 1 și profilul de calitate - anexa 2) împreună cu autoritățile publice responsabile de producerea acestora, în vederea diseminării pe site-ul INS și pe cel al DDD.

De asemenea, INS va aplica un mecanism de raportare a indicatorilor naționali pentru dezvoltare durabilă, care a fost realizat în cadrul proiectului și care va fi aplicat tuturor indicatorilor propuși pentru măsurarea implementării Țintelor 2030 și care este prezentat în Anexa 3.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Principiile procesului de monitorizare

Utilizarea indicatorilor statistici, produși de INS sau furnizați de alte autorități, pentru urmărirea implementării obiectivelor SNDDR 2030 are două obiective majore - să sprijine luarea deciziilor bazate pe dovezi pentru dezvoltarea durabilă și să se asigure un cadru ce poate sprijini nevoile de cooperare, colaborare și coordonare în acest domeniu. Monitorizarea SNDDR 2030 constituie în primul rând observarea progresului și identificarea provocărilor din regiuni și domenii tematice care necesită mai multe acțiuni. Acest lucru poate ajuta apoi la prioritizarea zonelor pentru o atenție și acțiuni speciale și la alocarea resurselor.

La nivel național, DDD este responsabil cu monitorizarea ODD. În prezent, acesta utilizează un set național de 99 de indicatori principali, dintre care o parte sunt aliniați cu indicatorii europeni și globali. Toți indicatorii se bazează pe statistici existente, date colectate/produse de INS și date furnizate de autoritățile naționale și oferă informații cu privire la starea României în contextul dezvoltării durabile. DDD a dedicat o secțiune privind ODD pe site-ul său, cuprinzând o bază de date cu indicatorii naționali, indicatorii UE, indicatorii globali, un raport anual privind situația din România în ceea ce privește atingerea ODD și o serie de imagini interactive informative. Alegerea indicatorilor pentru monitorizarea SNDDR 2030 se bazează și pe disponibilitatea datelor (DD nu își propune colectarea suplimentară de date și încărcarea sarcinii statisticii și a respondenților, ci utilizarea datelor disponibile) și strategiile sectoriale existente la nivel național (Anexa 4), dar și relevanța acestora în contextul național. Strategiile sectoriale reprezintă o oportunitate de a organiza eforturile de implementare a ODD la nivelul României într-un mod coerent.

Pentru monitorizarea implementării ODD, **INS și autoritățile publice au rolul de a identifica și raporta indicatori cheie pentru nevoile naționale, urmărind îndeplinirea criteriilor de calitate.** Lipsa datelor de calitate limitează capacitatea României de a monitoriza progresele înregistrate în implementarea SNDDR 2030. Pentru a depăși această problemă, INS a realizat un template de profil de calitate, care va fi completat pentru fiecare indicator, care va fi utilizat pentru a stabili o linie de referință pentru Ținte și ODD și pentru a permite monitorizarea și evaluarea eficientă a progresului.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Indicatorii propuși pentru măsurarea implementării Țintelor 2030 reprezintă principalul instrument de monitorizare al dezvoltării durabile în România, urmărind atingerea ODD. Există două tipuri de indicatori:

- Indicatorii principali - măsoară direct ținta de dezvoltare durabilă și permit evaluarea progresului făcut în atingerea țintei respective. Indicatorii principali de dezvoltare durabilă reprezintă mecanisme robuste de urmărire și revizuire pentru punerea în aplicare a SNDDR 2030, reprezentând date statistice pentru a monitoriza progresul, a informa politica și a asigura răspunderea tuturor părților interesate. Indicatorii principali oferă o imagine clară asupra progresului României pentru atingerea Țintelor 2030;
- Indicatorii adiționali - măsoară tangențial ținta de dezvoltare durabilă, descriu o situație, evaluează progresul realizat în direcția obiectivului și țintei stabilite, contextul evoluției indicatorilor principali și ajută la înțelegerea tendinței indicatorilor principali. Indicatorii adiționali reprezintă lista de indicatori naționali complementară indicatorilor principali, care împreună urmăresc întreaga gamă de obiective și ținte de dezvoltare durabilă într-un mod integrat, clar, eficient, care relevă contextul și prioritățile naționale și respectă criteriile de bază pentru un indicator statistic, precum universal acceptabil și măsurabil, corespund cerințelor de calitate și sunt relevanți pentru măsurarea implementării țăintelor.

În cadrul etapei de identificare și de propunere a INDD, INS a avut în vedere două linii directoare, care au fost urmărite și aplicate cu strictețe:

- Adaptarea la caracteristicile și nevoile naționale.
- Asigurarea, pe cât posibil, a comparabilității rezultatelor cu alte țări și în timp;

Monitorizarea la nivel național se bazează pe indicatorii atent selecționați de INS pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra progresului către fiecare țintă. Armonizarea monitorizării și raportării ODD pentru comparabilitatea între țări este, de asemenea, de o importanță critică. Capacitatea de a analiza și compara datele naționale între țări și ani oferă informații despre măsurarea performanței, impulsivitatea reformei politicilor și alocarea echitabilă a resurselor pentru a îmbunătăți conștientizarea în rândul tuturor grupurilor de populație.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

În setul de INDD există indicatori cu scopuri multiple, denumiți indicatori multipli - indicatorii unei ținte care completează monitorizarea altei ținte, fiind mențiți să răspundă nevoilor multiple. Acești indicatori permit consolidarea legăturilor între ODD și încurajează monitorizarea intersectorială și, de asemenea, contribuie la reducerea numărului de indicatori unici.

Principiile procesului de monitorizare sunt definite pentru a prezenta evoluțiile statistice și, în același timp, să asigure stabilitate și flexibilitate, astfel încât diseminarea să le permită factorilor de decizie să revizuiască stadiul și progresul către obiectivele și țintele SNDDR 2030. De asemenea, principiile sunt menite să asigure transparența în întregul proces de monitorizare a INDD.

Principiile procesului de monitorizare:

- **Alinierea** cu [principiile](#) fundamentale ale statisticii oficiale - indicatorii propuși să măsoare implementarea SNDDR 2030 vor respecta principiile fundamentale ale statisticii oficiale;
- **Limitarea** numărului de indicatori - stabilirea unui număr maxim de indicatori principali;
- **Existența datelor și a metadatelor** (de exemplu, definiții, metode de calcul ale indicatorilor și surse de date). Seria de date este crucială pentru acțiunile factorilor de decizie; Asigurarea datelor pentru monitorizarea ODD necesită o analiză extinsă a informațiilor disponibile la nivel național.
- **Dezvoltarea armonioasă** a celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile (dimensiunea de mediu, economică și socială). Cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile - economică, socială și de mediu, asigură menținerea unui echilibru între domeniile din care fac parte indicatorii, pentru a rămâne fideli intenției și ambiției Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă 2030. Acestea trebuie privite și tratate în mod egal, nici una dintre dimensiuni nu trebuie să se dezvolte în detrimentul altei dimensiuni, asigurându-se astfel o dezvoltare armonioasă care să satisfacă cerințele economice, sociale și de mediu ale societății;

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- **Identificarea indicatorilor proxy**, ori de câte ori apar modificări în SNDDR 2030 și nu există disponibilitate pentru indicatori principali;
- **Stabilirea responsabilităților** clare ale INS, DDD și celorlate instituții;
- **Independența INS** față de interferența politică și de altă natură externă în dezvoltarea, producerea și diseminarea statisticilor privind indicatorii naționali de dezvoltare durabilă;
- **Comunicarea** permanentă cu furnizorii de date și părțile interesate în implementarea ODD;
- **Stabilirea unui calendar de lansare** pentru a asigura accesibilitatea;
- **Actualizarea SNDDR** - ori de câte ori apar nevoi noi la nivel național sau atunci când ținta a fost atinsă.

Toate principiile de mai sus trebuie utilizate când se selectează indicatorii de dezvoltare durabilă. Utilizate împreună, principiile reflectă natura integrată a ODD, considerând indicatorii ca un pachet, care trebuie să lucreze în armonie.

De asemenea, pentru monitorizarea SNDDR 2030, metadatele pentru INDD informează utilizatorii că datele provin dintr-o sursă de încredere și că sunt adecvate scopului. Datele pot fi apoi utilizate cu încredere pentru a lua decizii în jurul planificării, politicii, cercetării etc. Metadatele sunt importante pentru monitorizarea datelor indicatorilor ODD și permit unei țări să-și evalueze stadiul în ceea ce privește atingerea ODD. Informațiile tehnice comunicate în metadate fac datele mai accesibile, mai ușor de utilizat și mai ușor de comunicat.

Totodată, caracterizarea SNDDR 2030 implică toate părțile enumerate în acest ghid (capitolul I), care au un rol important în măsurarea ODD, fie ca furnizori de date de bază sau statistici, compilatori sau diseminatori de indicatori fie ca utilizatori ai datelor, statisticilor sau indicatorilor. Coordonarea activităților lor este necesară pentru a se asigura că măsurarea și monitorizarea sunt eficiente și transparente.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Recomandări autorități publice

- Lucrul în echipă pentru asigurarea calității - pentru a vă asigura că există practici eficiente de asigurare a calității pentru statisticile ODD;
- Asigurarea că INDD vor fi produși cu regularitate și transmiși către INS, precum și că INDD vor fi însoțiți de metadate;
- Contribuirea la revizuirea setului național de indicatori de dezvoltare durabilă ori de câte ori este cazul;
- Cunoașterea responsabilităților fiecărei instituții;
- Continuarea dezvoltării de INDD de înaltă calitate;
- Experții din instituții/ministere trebuie:
 - Să cunoască toate informațiile care există: registre, baze de date, etc.;
 - Să colaboreze cu toate departamentele din instituție. Expertul este punctul de legătură între INS sau DDD și toate departamentele din instituție;
 - Să se asigure că răspunde cerințelor de date și informații în termenul solicitat și să se asigure de corectitudinea și completitudinea răspunsurilor;
 - Să se asigure că seria de timp a datelor nu se întrerupe și că pentru producerea datelor este utilizată aceeași metodologie sau metodă de calcul.

De reținut! Similar cu lista indicatorilor globali la nivelul ONU și setul de indicatori UE, setul național este deschis pentru revizuri periodice pentru a lua în considerare evoluțiile viitoare ale politicilor și pentru a lua în considerare noi indicatori pe măsură ce metodologiile, tehnologiile și sursele de date evoluează în timp.

Astfel că INS va supune anual autorităților publice spre consultare setul național de indicatori, această acțiune reprezentând o parte importantă a procesului național de identificare a INDD urmărind rafinarea setului de INDD, dar și realizarea unei liste de indicatori “în așteptare”, care ar putea fi luați în considerare la revizuirile viitoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

INS își propune să îmbunătățească continuu cadrul INDD, indicatorii pot fi eliminați dacă sunt învechiți sau se găsesc alții mai buni, indicatorii pot fi adaptați și modificați pentru a reflecta mai bine disponibilitatea datelor sau criteriile de măsurare, iar indicatorii pot fi dezvoltați și salvați pentru a fi încorporați ulterior, pe măsură ce mai multe informații devin disponibile. Acest lucru arată că întregul proces de dezvoltare a INDD este foarte asemănător prin faptul că feedback-ul și îmbunătățirea constantă sunt esențiale pentru a putea găsi indicatori adecvați.

Diseminarea datelor și a metadatelor

Urmărirea progresului față de obiectivele și țintele din ODD este o componentă critică a monitorizării și raportării privind SNDDR 2030. Eforturile pe acest aspect pot sprijini comunicarea ODD către public și - la fel de important - către factorii de decizie. Aceștia din urmă trebuie să înțeleagă urgența implementării SNDDR 2030 și să o includă în planurile lor de politici și programe de dezvoltare - atât la nivel național, cât și internațional - dacă ODD vor fi implementate cu succes.

În trecut, inițiativele de înființare a platformelor naționale de raportare și diseminare online au dat rezultate mixte pentru utilizatori. O conferință la începutul anului 2018 a reunit peste 60 de experți din ONS, organizații internaționale și regionale care sprijină platformele de raportare și diseminare din țări, precum și donatori și alți furnizori de soluții. Conferința s-a concentrat pe nevoile utilizatorilor, a trecut în revistă cele mai bune practici și a prezentat soluții și posibile căi de urmat pentru țări. Întâlnirea a produs principii și linii directoare pentru dezvoltarea și implementarea platformelor naționale de raportare și diseminare pentru a ghida țările în stabilirea platformelor lor naționale.

În cadrul proiectului SIPOCA 613, INS a colaborat cu un număr de aproximativ 70 de autorități naționale în vederea elaborării setului național de indicatori de dezvoltare durabilă. De asemenea, INS a colaborat cu DDD în vederea extragerii automate a datelor din baza de date TEMPO pe site-ul proiectului dezvoltat și găzduit de DDD, utilizând interfețe de programare a aplicațiilor (API) standardizate în conformitate cu cele mai bune practici din industrie. Acest

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

lucru facilitează crearea și partajarea datelor între comunitățile de date naționale și subnaționale.

Instrumentele de colectare, prezentare și diseminare a datelor privind ODD sunt esențiale pentru asigurarea utilizării lor extinse și eficiente de către factorii de decizie. Platformele naționale de diseminare pentru ODD sunt indispensabile pentru factorii de decizie și, într-adevăr, pentru toate părțile interesate pentru a înțelege unde se înregistrează progrese și pentru a informa intervențiile viitoare. Ele îndeplinesc, de asemenea, o funcție critică în compilarea datelor naționale, deoarece reunesc date și metadate din întregul sistem statistic. Acest lucru ajută la asigurarea calității datelor și la îmbunătățirea coordonării sistemului statistic național.

Calitatea înaltă a datelor oficiale diseminate este asigurată de îndeplinirea standardelor științifice privind sursele, metodele și procedurile statisticilor, perfecționarea metodelor și tehnicilor de colectare, de procesare și de diseminare a datelor, în concordanță cu progresele înregistrate în domeniul statisticii, pe plan internațional.

Principiile de diseminare a datelor:

Pentru proiectarea și implementarea bazei de date de diseminare au fost îndeplinite următoarele principii:

- ✓ **Aranjamente instituționale și management clar** - coordonarea și cooperarea necesară în cadrul sistemului statistic național este stabilită prin legi și/sau reglementări adecvate, mandate și proceduri standard de operare.
- ✓ **Capacitate pentru scop** - scopul, domeniul de aplicare și caracteristicile bazei de date sunt stabilite în mod clar în cooperare și consultare cu toate părțile interesate și utilizatori, respectă Principiile fundamentale ale statisticilor oficiale și abordează nevoile și cerințele prioritare ale monitorizării și raportării subnaționale, naționale, regionale și globale.
- ✓ **Sustenabilitate** - trebuie să se țină cont de disponibilitatea resurselor și capacităților interne și externe pe termen mediu și lung. Instituțiile furnizoare de date trebuie să ia în considerare că perioada de timp pentru care vor furniza date trebuie să coincidă cu termenul strategiei, respectiv 2030.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- ✓ **Interoperabilitate și standarde statistice** - componentele bazei de date urmează standardele statistice internaționale și naționale și cele mai bune practici, pentru a facilita integrarea, personalizarea și dezvoltarea ulterioară a componentelor și diferitelor soluții și să sprijine standardele care urmăresc să faciliteze armonizarea și schimbul de date în diferite etape ale producției statistice și între instituții, inclusiv definiții comune ale structurii de date și listei de coduri.

INS are capacitatea de a menține, adapta, transforma și personaliza baza de date de diseminare pentru a răspunde nevoilor proprii și ale utilizatorilor lor:

Accesibilitate - pentru a nu lăsa pe nimeni în urmă, pentru a asigura responsabilitatea națională și pentru a promova utilizarea și impactul datelor pentru politici și luarea deciziilor la nivel național, baza de date prezintă pentru fiecare țintă din SNDDR 2030 cel puțin un indicator.

Design centrat pe utilizator - baza de date de raportare și diseminare este concepută pentru și cu utilizatori (inclusiv utilizatorii operaționali și finali, cum ar fi consumatorii de date sau ofițerii ONS).

Dezagregarea datelor - baza de date de diseminare sprijină accesul îmbunătățit la utilizarea datelor dezagregate pentru a se concentra asupra tuturor segmentelor populației, inclusiv a celor mai vulnerabile, și să permită gestionarea și diseminarea datelor dezagregate pe zone geografice subnaționale, sex, grupe de vârstă, rezidență, etnie, statut de migrant și alte caracteristici importante.

Interfețe standardizate - baza de date de diseminare furnizează interfețe de programare a aplicațiilor (API) standardizate în conformitate cu cele mai bune practici din industrie, cum ar fi specificația OpenAPI.

Comunicare de date - trebuie să implementeze strategii inovatoare pentru a îmbunătăți prezentarea, comunicarea și utilizarea datelor pentru dezvoltarea durabilă, să sprijine mai multe modalități de explorare, reprezentare și comunicare a datelor privind indicatorii statistici și să abordeze nevoile și prioritățile diverselor grupuri de utilizatori, inclusiv factorii de decizie, legislatorii, societatea civilă, sectorul privat, mass-media, publicul și mediul academic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Datele statistice oficiale produse de INS și de ceilalți producători de statistici oficiale reprezintă un bun național de interes public și sunt accesibile, în condiții de egalitate sub aspectul volumului și al calității datelor și de simultaneitate a diseminării acestora, tuturor utilizatorilor.

Baza de date online TEMPO

Diseminarea datelor îndeplinește regulile de confidențialitate ale informațiilor statistice care presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora.

Diseminarea datelor se face în urma analizei datelor, a stabilirii nomenclatoarelor asociate și elaborării structurii tabelelor și conținutului noilor nomenclatoare atașate bazei de date IDD. Fiecare tabel din baza de date reprezintă o singură entitate și este compus din câmpuri distincte, păstrând o redundanță minimă a datelor. De asemenea, informațiile sunt ușor de extras, permițând cu ușurință interogări datorită tabelelor corect alcătuite și a relațiilor stabilite în mod corespunzător.

În baza de date Tempo on-line a INS-ului, a fost creată secțiunea dedicată Obiectivelor pentru Dezvoltare Durabilă Ținte 2030 care este populată cu indicatorii aferenți fiecărui ODD și Țintelor asociate din SNDDR 2030, pentru a monitoriza și evalua progresele României, la nivel național și teritorial din punct de vedere al DD.

Datele diseminate cuprind dezagregările indicatorului, și anume grupe de vârstă, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, pe categorii, etc.

Indicatorii principali sunt evidențiați prin scrierea lor cu majuscule.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Metadatele asociate matricelor² din baza de date

Metadatele statistice sunt informații necesare pentru producerea și utilizarea datelor statistice. Ele descriu date statistice și, în sens mai larg, procesele și uneltele implicate în producerea și utilizarea datelor statistice, și au rolul de a ajuta utilizatorul să găsească rapid informațiile de care are nevoie și să le interpreteze corect, iar utilizarea acestora facilitează accesul, schimbul, compararea și înțelegerea datelor statistice.

Metadatele indicatorilor sunt prezentate sub forma unor profiluri de calitate (Anexa 2) care reflectă cele mai recente informații cu privire la indicatorii propuși pt măsurarea implementării Țintelor 2030 și care vor fi revizuite continuu împreună cu furnizorii de date. Profilul de calitate va fi realizat pentru fiecare indicator și va fi disponibil atât în limba română, cât și în limba engleză.

Profilul de calitate va putea fi accesat din fișa de metadate a fiecărui indicator, care se va regăsi în baza de date TEMPO.

Profilul de calitate ajută utilizatorul să înțeleagă mai ușor fenomenul măsurat de către indicator, acesta putând urmări cu ușurință descrierea procesului statistic, dar și a conceptelor care stau la baza indicatorului.

Metadatele naționale sunt un element important pentru o mai bună înțelegere a modului în care a fost colectat, procesat și diseminat indicatorul. Profilul de calitate poate fi folosit ca îndrumare, sursa de date și procesarea informațiilor vor fi diferite pentru fiecare furnizor de date și indicator. Definițiile și conceptele variază, de asemenea.

² Matrice = date și informații cu privire la indicatori din baza de date [TEMPO](#)
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Baza de date online România Durabilă

Unul dintre obiectivele specifice ale proiectului SIPOCA 613 este realizarea unui mecanism de monitorizare și raportare a implementării SNDDR 2030, prin extinderea și valorificarea rezultatelor, experienței și funcționalității sistemului informatic agregator de date statistice elaborat în cadrul proiectului „Starea Națiunii - construirea unui instrument inovator pentru fundamentarea politicilor publice” (SIPOCA 11) și realizarea corespondenței cu indicatorii pe care INS și alte instituții publice relevante îi colectează, centralizează și agregă.

Pentru că deciziile importante trebuie fundamentate riguros, pe bază de statistici de înaltă calitate, a fost construită și implementată baza de date online România Durabilă, agregator de date statistice în domeniul dezvoltării durabile, instrument inovator pentru fundamentarea politicilor publice.

Această bază de date este componentă de bază a proiectului SIPOCA 613, “România durabilă” - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 și are ca principal beneficiu fundamentarea riguroasă și obiectivă a proceselor decizionale și a documentelor strategice din cadrul administrației publice centrale și locale, regăsindu-se date pentru indicatori la nivel național, european și global.

Pentru accesul la agregator este folosită o interfață web, astfel încât oricine va putea folosi datele, graficele și informațiile obținute în cadrul proiectului și după finalizarea acestuia.

Agregatorul de date statistice multi-disciplinare are dublu rol:

- de suport în procesul decizional la nivelul administrației publice centrale (inclusiv prin poziționare anticipativă, proiectivă și previzionare a evoluțiilor socioeconomice viitoare);
- de monitorizare a implementării SNDDR și a Agendei 2030.

Datele, graficele și informațiile disponibile pe acest site pot fi utilizate de către toate persoanele interesate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Transferabilitatea rezultatelor și sustenabilitatea

La finalul celor peste 3 ani de implementare, proiectul va intra într-o fază operațională, în care rezultatele create prin intermediul proiectului se vor automatiza într-o mare măsură. Operarea rezultatelor-cheie ale proiectului post-implementare va fi posibilă prin intermediul următoarelor elemente de sustenabilitate:

1. Consolidarea capacității instituționale a administrației centrale în ceea ce privește dezvoltarea durabilă. Beneficiarul va utiliza agregatorul modernizat pe termen lung pentru formularea deciziilor și politicilor publice. Acesta (agregatorul) va fi actualizat periodic, conform procedurilor de lucru realizate;

2. Personalul din autoritățile locale și centrale va putea utiliza conceptele și metodele însușite în cadrul cursurilor de formare pentru dezvoltare durabilă.

Transferabilitatea rezultatelor proiectului se va face, de asemenea, la trei niveluri:

- la nivel orizontal, experiența dobândită și bunele practici vor fi transferate în rețelele în care partenerii sunt parte: rețeaua experților în dezvoltare durabilă din cadrul autorităților publice centrale naționale, rețeaua de respondenți la solicitările INS și membrii Rețelei europene de dezvoltare durabilă;

- la nivel vertical, se pune accent pe transferul de bune practici către autoritățile regionale, locale și operatori economici pentru susținerea obiectivelor naționale de dezvoltare durabilă, pentru extinderea de utilizatori ai agregatorului și rețelei de raportori a indicatorilor naționali către INS;

- la nivel instituțional rezultatele vor fi transferate către autoritățile publice centrale, prin consolidarea nucleelor de dezvoltare durabilă, făcând ca acestea să devină mai puternice și mai calificate pentru noi abordări integrate, care vor constitui baza pentru noi construcții și strategii sectoriale în armonie cu prioritățile naționale și principiile Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Asigurarea sustenabilității proiectului reprezintă pentru parteneri un obiectiv important, pentru care s-au identificat trei niveluri de sustenabilitate:

- sustenabilitatea pe termen scurt (5 ani), care este susținută, în principal, prin diseminarea rezultatelor proiectului și formarea experților în dezvoltare durabilă din grupul

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

țintă al proiectului, respectiv nucleele de dezvoltare durabilă create în cadrul ministerelor și a altor autorități centrale și naționale.

- sustenabilitatea pe termen mediu include continuarea acțiunilor de conștientizare și diseminare a conceptelor și obiectivelor de dezvoltare durabilă, la nivel de autorități regionale, locale și în rândul societății civile, cu scopul implicării cetățenilor la toate nivelurile pentru susținerea priorităților naționale și punerea în practică a SNDDR, a consolidării efortului României de a deveni un lider regional în implementarea Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

- sustenabilitatea pe termen mai lung se va realiza, în principal, prin transferul cu succes al rezultatelor proiectului către alte organizații și state membre, fără finanțare suplimentară sau prin atragere de finanțare prin proiecte în parteneriat.

SSN funcționează prin cooperarea dintre INS, autorități publice centrale și locale, fiecare având o arie bine delimitată de producție și diseminare a statisticilor oficiale în România. Arhitectura sa evoluează gradual în timp, pe măsură ce se dezvoltă competențele specifice, potrivit nevoilor de statistici oficiale în diferite domenii de interes public.

Competențele și cunoștințele în domeniul fiecărei instituții sunt esențiale pentru dezvoltarea unui sistem eficient de integrare a unui set național de indicatori de dezvoltare durabilă.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Anexa 1 - FIȘĂ metadate TEMPO

FIȘĂ metadate TEMPO

Codul matricei	
Denumire matrice	
Definiție	
Periodicitate	
Surse de date	
Metodologie	
Ultima actualizare	
Observații	... - Pentru mai multe detalii accesați profilul de calitate al indicatorului . - Pentru detalii suplimentare ne puteți contacta la următoarea adresă de e-mail: datestat@insse.ro sau la numărul de telefon: 021-3181824 - interior 1278.
Întrerupere serie	
Continuare serie	
Persoana responsabilă	

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Anexa 2 - Template PROFIL DE CALITATE

Template PROFIL DE CALITATE

Informații indicator:

Click or tap here to enter text.

Obiectiv:

Click or tap here to enter text.

Țintă 2030:

Click or tap here to enter text.

1. Contact

1.1 Instituția responsabilă cu producerea datelor:

Click or tap here to enter text.

1.2 Instituția responsabilă cu diseminarea datelor:

Institutul Național de Statistică

1.3 Email contact informații suplimentare:

datestat@insse.ro

1.4 Număr telefon de contact informații suplimentare:

021-3181824 / interior 1278

2. Prezentare statistică:

2.1 Descrierea datelor:

Click or tap here to enter text.

2.2 Impactul fenomenului asupra celor 3 dimensiuni (mediu, social, economic):

Click or tap here to enter text.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

2.3 Utilizat pentru măsurarea progreselor la nivel european și global:

Click or tap here to enter text.

2.4 Clasificări:

Click or tap here to enter text.

2.5 Acoperire sectorială:

Click or tap here to enter text.

2.6 Concepte și definiții statistice:

Click or tap here to enter text.

2.7 Perioada de bază:

Click or tap here to enter text.

3. Unitate de măsură:

Click or tap here to enter text.

4. Perioadă de referință:

Click or tap here to enter text.

5. Legislație:

5.1 Națională:

Click or tap here to enter text.

5.2 Europeană:

Click or tap here to enter text.

6. Confidențialitate:

6.1 Confidențialitate - politici:

Click or tap here to enter text.

6.2 Confidențialitate - tratarea datelor:

Click or tap here to enter text.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

7. Calendar diseminare:

Click or tap here to enter text.

8. Frecvența diseminării:

Click or tap here to enter text.

9. Accesibilitate și claritate:

9.1 Publicații și comunicate de presă:

Click or tap here to enter text.

9.2 Baza de date on-line:

Click or tap here to enter text.

10. Managementul calității:

10.1 Asigurarea calității:

Click or tap here to enter text.

10.2 Evaluarea calității:

Click or tap here to enter text.

11. Relevanță:

11.1 Nevoile utilizatorilor:

Implementarea și monitorizarea ODD reprezintă un apel comun de acțiune pentru protecția planetei: cetățeni, decidenți politici, instituții internaționale, administrații publice, instituții private, diverse alte instituții, cercetători, organizații non-profit, televiziune, presă, parteneriate cu alte state și alți utilizatori de date statistice.

Actualizarea setului național de indicatori de dezvoltare durabilă implică apropierea factorilor de decizie și a altor instituții private de cetățeni, oferind factorilor de decizie oportunități de înțelegere a nevoilor, dar și posibilități de transformare și influențare a comportamentelor cetățenilor. Astfel cetățenii devin catalizatori ai schimbărilor în abordarea sărăciei, a egalității de gen, a infrastructurii durabile etc.

11.2 Satisfacția utilizatorilor:

Va fi actualizat cu informații completate de la expertul calitate statistica

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

12. Coerență și comparabilitate:

12.1 Comparabilitate - geografică:

Click or tap here to enter text.

12.2 Comparabilitate - în timp:

Click or tap here to enter text.

12.3 Lungimea seriei de timp comparabilă:

Click or tap here to enter text.

12.4 Coerență:

Click or tap here to enter text.

13. Revizuirea datelor:

13.1 Revizuirea datelor - politici:

Politica de revizuire a datelor statistice: <https://insse.ro/cms/ro/content/politica-de-revizuire>.

13.2 Revizuirea datelor - practici:

Calendarul de revizuire a datelor: <https://insse.ro/cms/ro/content/politica-de-revizuire>

14. Prelucrarea statistică:

14.1 Surse de date:

Click or tap here to enter text.

14.2 Frecvența colectării datelor:

Click or tap here to enter text.

14.3 Colectarea datelor:

Click or tap here to enter text.

14.4 Validarea datelor:

Click or tap here to enter text.

14.5 Calcularea datelor:

Click or tap here to enter text.

14.6 Ajustări / ajustări sezoniere:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Click or tap here to enter text.

15. Comentarii:

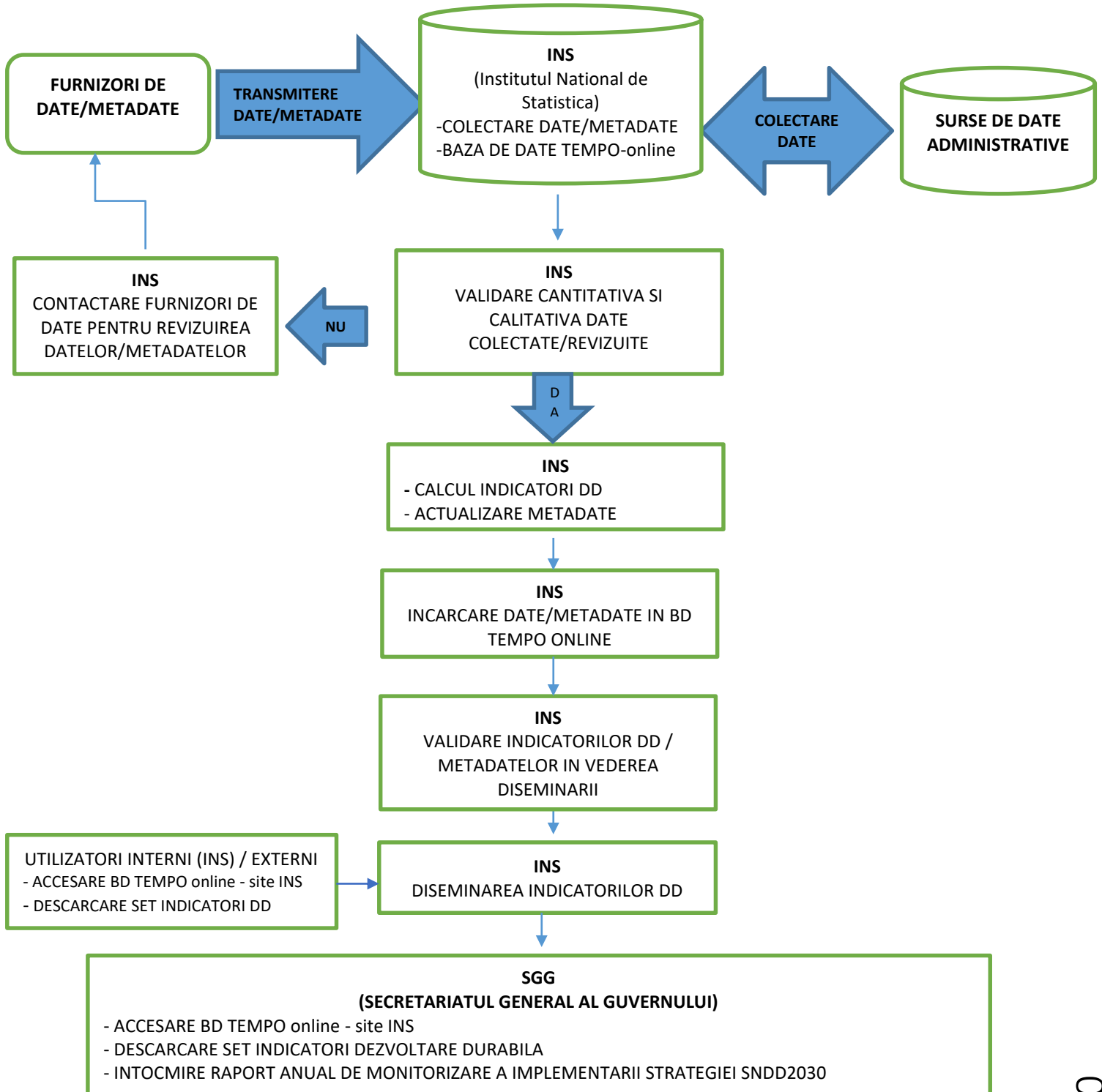
Click or tap here to enter text.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Anexa 3- MECANISMUL DE RAPORTARE A INDICATORILOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Anexa 4 - Lista strategiilor sectoriale urmărite în propunerea indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă

- Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030) - Pilonul 1: Protecția resurselor naturale și a mediului
- Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030) - Pilonul II: Dezvoltarea durabilă, în scopul de a sprijini economia locală și oportunitățile locale de îmbunătățire
- Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030) - Pilonul III: Îmbunătățirea conectivității
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 - 2020
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020
- Planul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii NGN (Next Generation Networks)
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020
- Strategia Națională pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice pentru perioada 2015-2020
- Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM)
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2014-2020
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020
- Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România
- Strategia Națională pentru Învățământ Terțiar 2015-2020
- Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții
- Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020
- Strategia privind mai buna reglementare 2014 - 2020 (SMBR)
- Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020
- Planul Național de Acțiune privind Energia Regenerabilă
- Master Planul General de Transport

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Master Plan privind Protecția și Reabilitarea Zonei Costiere Românești
- Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020
- Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung (perioada 2010 - 2035)
- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 - 2020
- Strategia Națională și Planul Național de Acțiune Pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România
- Strategia Națională pentru Siguranța Rutieră 2013 - 2020
- Cadrul de Acțiune Prioritară pentru Natura 2000
- Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2013 - 2020
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice III
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile
- Strategia pentru Mediul Marin
- Planul de Amenajare a Spațiului Maritim Transfrontalier al zonei Mării Negre
- Master Plan pentru dezvoltarea turismului național 2007-2026
- Master Plan pentru dezvoltarea turismului balnear
- Strategia Sectorială în domeniul Culturii și Patrimoniului Național 2014 - 2020
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă
- Strategia Națională de Dezvoltare Regională
- Strategia de dezvoltare teritorială a României
- Strategia Națională pentru Sănătatea Mintală a Copilului și Adolescentului 2015-2020
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014-2020
- Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014 - 2020
- Programul Național de Reformă (PNR)
- Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030) - Pilonul V: Promovarea eficienței, accesibilității și Sustenabilității

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Bibliografie

- ❖ Codul de bune practici al statisticilor europene, pentru autoritățile naționale de statistică și Eurostat (autoritatea statistică a Uniunii Europene) - Adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European, 16 noiembrie 2017
- ❖ Ghid de calitate al statisticii oficiale din România
- ❖ H.G. nr.313/2017 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru dezvoltare durabilă
- ❖ H.G.114/2020 privind constituirea Consiliului consultativ pentru dezvoltare durabilă
- ❖ Legea nr. 226/2009 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România
- ❖ Metode și tehnici de analiză a calității datelor, Lect.dr. Liviu CIORA, prep. Ion BULIGIU, Catedra de Informatică Economică, Universitatea din Craiova
- ❖ Procedura privind stabilirea altor producători de statistici oficiale
- ❖ Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009
- ❖ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
- ❖ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă
- ❖ Compendium of National Institutional Arrangements for implementing the 2030 Agenda for Sustainable Development, realizat de UN
- ❖ Evaluation to connect national priorities with the SDGs - A guide for evaluation commissioners and managers
- ❖ Data Disaggregation and SDG Indicators: Policy Priorities and Current and Future Disaggregation Plans, 2019
- ❖ Follow-up and review of sustainable development in Finland
- ❖ Guidelines and Best Practices on Data Flows and Global Data Reporting for Sustainable Development Goals
- ❖ Guide for NSIs and Other National, European Statistical System Peer Reviews - Sistemul Statistic European, octombrie 2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- ❖ Guidelines to support country reporting on the sustainable development goals, realizat de United Nations Development Group
- ❖ Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies, UN
- ❖ Measuring and Monitoring progress towards the Sustainable Development Goals, realizat de UNECE
- ❖ Methodological guideline for monitoring sdg indicator 5.a.1, realizat de FAO
- ❖ Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context, 2019
- ❖ Principles of SDG Indicator Reporting and Dissemination Platforms and guidelines for their application
- ❖ Road Map on Statistics for Sustainable Development Goals, UNECE
- ❖ SDG 4 monitoring: framework development, realizat de UNESCO
- ❖ SDG Indicators and Monitoring: Systems and Processes at the Global, European, and National Level
- ❖ Towards the localization of the SDGs, realizat de United Cities and Local Governments
- ❖ <https://insse.ro/cms/ro/content/despre-ins>
- ❖ <https://insse.ro/cms/ro/content/poca>
- ❖ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>
- ❖ <http://romania-durabila.gov.ro/>
- ❖ <http://www.poca.ro/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Beneficiar

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Piața Victoriei nr.1, sector 1, București

Telefon centrală: +40213143400

Site: www.sgg.gov.ro

Partener

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Bd. Libertății 16, Sector 5, București

Telefon: +40213181824; +40213181842

Site: <https://insse.ro/cms/>

Material distribuit gratuit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Titlul proiectului: “România Durabilă” - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Codul proiectului: 127545

Data publicării: iunie 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

SECRETARIATUL GENERAL
AL GUVERNULUI

ARDA Oltenia

